

**„ДОВГА ДОРОГА
В ДЮНАХ” АБО, ЯК ПРОЙТИ
ЛАБІРИНТИ „МІНІСТЕРСТВА
СПРАВЕДЛИВОСТІ”.**

Анатолій Ткачук,
Голова Інституту громадянського суспільства

Київ -2005

Видання здійснене за підтримки фонду Чарльза Стюарта Мотта

Погляди викладені тут належать авторам цієї роботи і не можуть ні за яких обставин вважатися такими, що виражають офіційну точку зору Фонду Чарльза Стюарта Мотта.

© Інститут громадянського суспільства 2005.

© Анатолій Ткачук 2005.

Ця інформація та розробки є вільними для копіювання, перевидання та поширення по всій території України, усіма способами, якщо вона здійснюється безоплатно для кінцевого споживача та якщо при такому копіюванні, перевиданні та поширенні є обов'язкове посилання на автора та суб'єкта майнового права на цю інформацію та розробки.

Вступ

Інститут громадянського суспільства, як громадська організація дослідницького та правопросвітницького напрямків діяльності діє з 1997 року і за цей досить тривалий час отримала величезний досвід спілкування з органами державної влади та місцевого самоврядування як в Києві, так і в багатьох регіонах та містах України.

Показово, що розробками нашої організації, її кадровим потенціалом неодноразово користувалися комітети Верховної Ради України. Деякі проекти законів та поправки до законопроектів, що розробляли фахівці Інституту, або вже стали чинними, або ухвалені в першому читанні чи знаходяться на розгляді в комітетах парламенту. Інтелектуальні та ресурсні можливості організації періодично використовуються органами виконавчої влади, зокрема для законопроектної роботи, проведенні науково-практичних конференцій, підготовці експертних висновків з окремих питань законодавства, що стосується місцевого самоврядування, регіональної політики та територіального устрою, Конституції, виборчого законодавства, організацій громадянського суспільства.

Проте при підготовці чи обговоренні будь-яких проектів нормативно-правових актів завжди є проблема у взаємовідносинах експертів Інституту та фахівців міністерств та відомств, яка виникає через позицію, що сповідується експертами Інституту і яка виглядає таким чином:

- 1) кожна правова норма має бути добре виписаною і однозначно зрозумілою як чиновником, так і особою, якої стосується ця норма;
- 2) будь-яка неточність правової конструкції апріорі чиновником застосовується на шкоду особі;
- 3) закон має передбачати виключний перелік вимог чиновника до особи, інакше чиновник буде виставляти перед особою щораз нові й нові вимоги;
- 4) чим менше регулювання у законі, тим більше буде незрозумілого регулювання у відомчих актах.

На жаль, усі ці аксіоматичні для Інституту позиції викликають роздратування посадових осіб та спеціалістів органів виконавчої влади, які бачать у цій позиції „ворожість” до влади. На справді, це зовсім не так, ні про яку „ворожість” тут мова взагалі не йде. Просто реальні

життя в Україні сьогодні такі, що навіть прихід „нової влади” нічого не змінив у відносинах між особою та чиновником.

Прикладів тут безліч, але зараз ми хочемо ознайомити вас з прикладом довготривалої тяганини з чиновниками Міністерства юстиції України, яке колись тодішній міністр С. Головатий намагався зробити „міністерством справедливості”.

1. Адміністративна реформа у Києві і її наслідки для Інституту громадянського суспільства.

В далекому 1997 році, коли утворювався Інститут громадянського суспільства, постало просте запитання – де провести реєстрацію організації, і з яким статусом? Варто сказати, що ухвалений ще 1992 року достатньо тоталітарний закон „Про об’єднання громадян” передбачав, що громадські організації можуть діяти з місцевим та всеукраїнським статусом.

„Стаття 9. Статус об’єднань громадян

Об’єднання громадян України утворюються і діють з всеукраїнським, місцевим та міжнародним статусом.

До всеукраїнських об’єднань громадян належать об’єднання, діяльність яких поширюється на територію всієї України і які мають місцеві осередки у більшості її областей.

До місцевих об’єднань належать об’єднання, діяльність яких поширюється на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці або регіону. Територія діяльності самостійно визначається об’єднанням громадян.

Громадська організація є міжнародною, якщо її діяльність поширюється на територію України і хоча б однієї іншої держави.”

Закон, звичайно за своєю природою недемократичний, скоріш тоталітарний, оскільки зобов’язує усіх реєструватись, та й ще встановлює, діяльність незареєстрованих об’єднань громадян є незаконною! Тобто має місце пряма суперечність такому документу, як „Загальна декларація прав людини” де право на „свободу асоціацій” є невід’ємним правом людини.

Але діватись нікуди, закон є закон і його слід дотримуватись, або змінювати. Оскільки з останнім справи кепські, якщо й вносяться якісь

зміни, то як правило, не дуже добре відпрацьовані і тому не вирішують проблеми тоталітарної ідеології цього закону.

„Рангування” ГО за статусом, що було зроблено у статті 9, призвело до накладення обмежень на права юридичної особи в залежності від її статусу та місця реєстрації і додатково заплуталось статтею 14:

„Стаття 14. Легалізація об'єднань громадян

Легалізація (офіційне визнання) об'єднань громадян є обов'язковою і здійснюється шляхом їх реєстрації або повідомлення про заснування. Діяльність об'єднань громадян, які нелегалізовані або примусово розпущені за рішенням суду, є протизаконною.

У разі реєстрації об'єднання громадян набуває статус юридичної особи.

Легалізація громадської організації здійснюється відповідно Міністерством юстиції України, місцевими органами державної виконавчої влади, виконавчими комітетами сільських, селищних, міських Рад народних депутатів.”

Але нечіткість частини 3 статті 9 щодо поширення діяльності ГО на територію адмінтеродиноци в купі із частиною 4 статті 14, де через кому перераховуються всі легалізуючі органи без прив'язки до статусу ГО, призвело до того, що Кабінет Міністрів України у своєму положенні про порядок легалізації об'єднань громадян від 26 лютого 1993 р. N 140 встановив, що у місті Києві реєстрацію ГО здійснюють районні управління Мінюсту. Після виходу в світ цієї постанови, виявилось, що тепер в Києві ГО мають чітко діяти в межах адміністративних районів міста! Повна нісенітниця, адже місто є єдиною територіальною громадою, єдиним організмом з єдиним міським головою та єдиним бюджетом! Звичайно до розведення по рангах ГО відразу прив'язали збір за реєстрацію. Якщо реєструєшся у районі – 85 гривень, у місті 170 гривень. Яка в цьому логіка, який здоровий глузд? І це при тому, що збір за реєстрацію підприємницької юридичної особи, будь-якої, чи маленького ТОВ чи супергіганта ЗАТ був і є однаковим.

Повертаючись до заснування Інституту, ми тодішні ще не дуже обтерті чиновницьким хамством люди, народні депутати України 1-го скликання, вирішили, що реєструємося в районі. Звичайно, там, де є можливість взяти юридичну адресу. Так Інститут громадянського суспільства отримав прописку у Московському районі міста Києва, на

вулиці Патріса Лумумби. І все було б нічого, якби 27 квітня 2001 року Київрада не прийняла рішення №280/1275 „Про межі нових адміністративних районів міста Києва”. За цим рішенням Московський район було ліквідовано, різні частини цього району попали до різних новоутворених районів. Наша юридична адреса природньо відійшла до Печерського району.

Відповідно до цього рішення Київради практично усі державні органи та фонди передали за місцем знаходження юридичної особи реєстраційні документи. Так сталося й в нашому випадку. Податкова, пенсійний фонд, фонд соціального страхування, зайнятості тощо – всі документи з Московського району передали до району Печерський. Лише статутні документи з ліквідованого управління юстиції Московського району попали до управління юстиції Голосіївського району.

Знову проблема з логікою та здоровим глуздом.

Ми тоді подумали, що це просто прикра помилка і я вперше звернувся до начальника управління юстиції Голосіївського району про передачу документів до Печерського району, але...з цього нічого не вийшло. Спочатку начальник сказав, що проблем немає, пишіть листа і ми все зробимо, але... знову але.

2. Хочемо, але не можемо!

22 січня 2002 року на ім'я начальника управління юстиції пішов перший лист № 1.

Що просили 22.01.2002	Що відповіли за підписом Стадника Г.В. /25.02.2002	Коментарі
У зв'язку зі зміною адміністративних районів м. Києва просимо терміново передати реєстраційні документи Інституту громадянського суспільства ЄДРПОУ 24743711 до Печерського районного управління юстиції м. Києва.	На Ваш лист... повідомляємо, що громадська організація Інститут громадянського суспільства, яка зареєстрована Московською РДА в м. Києві 15.04.1997 року, свідоцтво №76 була передана по акту прийому-передачі до Московського районного управління юстиції в м. Києві.	По-перше ми цієї інформації не просили. По-друге, це ж неправда. Нашу організацію ніхто нікуди по акту не передавав і не міг передати. Можливо автор мав на увазі реєстраційні справи, але нам це зовсім не цікаво.
	В зв'язку з адміністративно-територіальною реформою в м. Києві, яка проводилась на рішення Київради № 280/1257 від 27.04.2001 року „Про межі нових	Ця інформація нам відома і саме тому ми звертаємось до Голосіївського управління, оскільки в Печерському управлінні

	адміністративних районів м. Києва” Московське районне управління юстиції в м. Києві було ліквідовано. Реєстраційна справа ГО Інститут громадянського суспільства на даний час знаходиться в Голосіївському районному управлінні юстиції в м. Києві, яке є правонаступником районного управління юстиції в м. Києві.	нашої справи не виявилось.
	Зазначаємо, що відповідно до п.2 Положення про порядок легалізації об’єднань громадян, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 лютого 1993 року №140, легалізація місцевих об’єднань громадян здійснюється Головним управлінням юстиції Мінюсту в Автономній Республіці Крим, обласними, Київським та Севастопольським міськими, районним, районним в містах Києві та Севастополі управліннями юстиції.	Це ми також знаємо, але яке відношення ця інформація має до прямого звернення: передайте справу за місцем знаходження організації!?

Виконавцем цієї відповіді в листі фігурує Шуйські О.М. тел. 258 5022, підписав відповідь, виконуючий обов’язки начальника управління – Стаднік Г.В.

Як бачимо перша відповідь, як завжди виявилась банальною відпискою. Як говорив колись М. Жванецький „Грузите апельсини бочками.”

Під час зустрічі з Міністром юстиції О. Лавриновичем, я розказав йому про ситуацію з передачею документів. Він дуже здивувався і сказав: „Це не питання. Напиши мені листа все зробимо.”

Я, звичайно, так і зробив. Правда, як у випадку ще одного монологу сатириків радянського періоду „На вашу жалобу в ООН на начальника ЖЭКа, начальник ЖЭКа отвечает.” Ми також отримали відповідь за підписом того ж таки Стадніка у виконанні Шуйської:

Що просили /10.06.2002 Міністру юстиції України Лавриновичу О.В.	Що відповіли за підписом Стадника Г.В. /12.07.2002	Коментарі
На наш лист від 22 січня 2002 року до Голосіївського районного управління юстиції про передачу реєстраційних документів до Печерського районного управління юстиції було отримано відписку (копія додається).	<u>Як уже зазначалося, у відповіді на Ваш попередній лист</u> в зв'язку з адміністративно-територіальною реформою в м. Києві, яка проводилась на рішення Київради № 280/1257 від 27.04.2001 року „Про межі нових адміністративних районів м. Києва” Московське районне управління юстиції в м. Києві було ліквідовано. Реєстраційна справа ГО Інститут громадянського суспільства на даний час знаходиться в Голосіївському районному управлінні юстиції в м. Києві, яке є правонаступником районного управління юстиції в м. Києві.	Крім перших слів все решта, копія із листа попереднього. Інформація про те, про що не запитуюмо.
Враховуючи факт, що зміна юридичної адреси Інституту громадянського суспільства викликана рішенням Київради, а не керівництвом Інституту, а також не реагування Голосіївським районним управлінням юстиції на наше звернення, прошу Вашого сприяння щодо вирішення нашого питання по суті, а саме:	Так, громадська організація „Інститут громадянського суспільства” зареєстрований Московською районною державною адміністрацією в м. Києві 15 квітня 1997 року, свідоцтво №76, відповідно до статутних документів громадської організації територія її діяльності – Московський район м. Києва.	Відверта неправда. У статуті ні слова про Московський район. У свідоцтві про реєстрацію дійсно записано про Московський район, який не існує.
Зобов'язати Голосіївське районне управління юстиції передати реєстраційні документи Інституту громадянського суспільства в Печерське районне управління юстиції у зв'язку зі зміною меж адміністративних районів міста Києва.	На підставі викладеного Голосіївське районне управління юстиції в м. Києві не має змоги передати реєстраційні (статутні) документи до державних органів Печерського району м. Києва.	Все таки не зрозуміло на підставі якого нормативного акту (статті, частини, пункту) не можна передати документи з одного управління юстиції в інше. Тим паче, що в законі про „Об'єднання громадян” мова про управління юстиції взагалі не йде, це вже самодіяльність Уряду.

	В разі зміни території діяльності громадської організації на територію Печерського району м. Києва пропонуємо діяти відповідно до Закону України „Про об'єднання громадян”, а саме: ст. 19 вищезазначеного Закону, якою передбачений порядок реорганізації об'єднань громадян.	Звичайно, це дуже цінна порада. Не зрозуміло тільки, що мав на увазі чиновник під терміном реорганізація: злиття, поділ чи приєднання?
--	--	--

У цій відповіді міститься як мінімум дві неправдивих інформації:

По перше – посилення у відповіді, що відповідно до статутних документів територією діяльності громадської організації є Московський район м. Києва не відповідає дійсності. Такого запису у статуті немає і закон „Про об'єднання громадян” цього не вимагає. У статті 9 Закону є запис „Територія діяльності самостійно визначається об'єднанням громадян.” Ми й самостійно це визначаємо. А в статті 13 Закону, яка встановлює вимоги до статуту не має вимоги щодо запису у статуті території району. Тому перед написанням відповіді, виконавцю було б бажано переглянути статут Інституту.

По друге – цікавим виглядає останній абзац відповіді „В разі зміни території діяльності громадської організації на територію Печерського району м. Києва пропонуємо діяти відповідно до Закону України „Про об'єднання громадян”, а саме: ст.19 вищезазначеного закону, якою передбачений порядок реорганізації об'єднань громадян”.

Подивимось статтю 19:

„Стаття 19. Припинення діяльності об'єднання громадян

Припинення діяльності об'єднання громадян може бути проведено шляхом його реорганізації або ліквідації (саморозпуску, примусового розпуску).

Реорганізація об'єднання громадян здійснюється відповідно до його статуту. Реєстрація новоствореного об'єднання здійснюється у порядку, встановленому цим Законом.

Ліквідація об'єднання громадян здійснюється на підставі статуту або рішення суду.”

Цікаво, яку кваліфікацію повинен мати працівник юстиції, аби рекомендувати юридичній особі припинити свою діяльність через те, що

розчерком пера чиновника її юридична адреса опинилася в іншому районі одного міста.

Мало того, працівник, напевно, мусив би знати, що в тодішньому Цивільному кодексі було визначено поняття „реорганізація”!

„Стаття 37. Припинення юридичної особи

*Юридична особа припиняється шляхом ліквідації або **реорганізації** (злиття, поділу або приєднання).”*

Як бачимо, ні в статті 19 Закону „Про об’єднання громадян”, ні в статті 37 Цивільного кодексу України в редакції 1963 року, що був чинним до 01.01.2004 року, немає підстав для припинення юридичної особи за рекомендації шановних працівників Голосіївського районного управління юстиції.

Взагалі, ця відповідь пана Г. Стадніка є взірцем позиції чиновника: нічого не робити, всі проблеми переадресувати на особу. Цікаво, як би зреагували пані Шуйська, пани Стаднік та Лавринович, якби вони були керівником досить дієвої юридичної особи і яким би запропонували ліквідувати юридичну особу, а потім зареєструвати нову за цієї підстави, що волею долі установчі документи передали не до того району?

Потім у нас було чергове звернення від 09.10.2002 року з черговою відпискою від 21.10.2002 року у виконанні тієї ж Шуйської О.М., але уже за підписом Начальника управління М.А. Назарчука.

У цій відповіді вже жодних рекомендацій щодо ліквідації організації немає, але є дуже цікава фраза: „... в черговий раз повідомляємо, що Голосіївське районне управління юстиції у м. Києві не має змоги передати статутні документи громадської організації „Інститут громадянського суспільства” до Печерського управління юстиції у м. Києві.”

Цікаво, що в Українській Конституції є декілька дуже хороших статей, які мають пряме відношення до описаної тут проблеми:

Стаття 40, яка встановлює, що органи та посадові особи „зобов’язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у визначений законом строк”.

Стаття 19, взагалі є дуже важливою для розуміння можливостей посадовця: „Правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.”

Цікаво, у зв'язку з цими конституційними нормами, на основі якого законодавства посадові особи органів юстиції можуть так відповідати на обґрунтовані звернення особи?

Врешті-решт ми плюнули на це безпредметне листування і продовжували працювати у такому режимі, у який ми потрапили: юридична та фактична адреси в Печерському районі, статутні документи в Голоосіївському районі, податкова та соціальні фонди у Печерському районі.

Адже це не наша вина, що управління юстиції Голоосіївського району „немає змоги передати статутні документи громадської організації „Інститут громадянського суспільства” до Печерського управління юстиції у м. Києві.”

Пройшли роки. З 01.01.2004 року набув чинності новий Цивільний кодекс України, а з 01.07.2004 – закон „Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб підприємців”.

3. Деретуляція крокує Україною!

Після набрання чинності Цивільним кодексом України та закону „Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб підприємців” у нас з'явилась надія, що нарешті законодавство для громадських організацій хоча б трішки стане більш ліберальним і хоча б при реєстрації не буде цього приниження, коли чиновник органу юстиції як хоче, так і править статут громадської організації, що подається на реєстрацію.

Не так сталося, як гадалося.

Від 01.07.2004 року всі організації отримують статус юридичної особи лише після реєстрації у державного реєстратора. Перелік документів для реєстрації невеликий, термін реєстрації теж, збір за реєстрацію єдиний для всіх і не сильно великий.

Але... знову українське але.

Аби якось поховати нашу історію із Голоосіївським управлінням юстиції щодо місця реєстрації юридичної особи, ми вирішили, відповідно до Закону „Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців”, отримати нове свідоцтво про державну реєстрацію у державного реєстратора в Печерському районі.

Підготували всі необхідні документи і наш виконавчий директор поїхав їх здавати. Проте все виявилось на так просто. Виявляється державний реєстратор приймає тричі на тиждень по три години¹. Відповідно кількість тих, хто бажає подати документи на реєстрацію і реальна кількість тих, які можуть здати документи дуже сильно не співпадає.

Попасти з документами на прийом наш директор зміг лише з третього разу, коли зайняв чергу **... о 4-й!! годині ночі**.

Звичайно, принцип єдиного вікна, закладений у цьому прогресивному законі не діє. Вам все одно слід бігати після реєстрації у державного реєстратора по різних державних органах та фондах, але це окрема історія і ми про це напишемо окремо.

Тепер ми, після державного реєстратора, отримали свідоцтво юридичної особи із місцем знаходження в Печерському районі. Але на цей час уже з'явилася нова проблема – необхідно внести зміни до статуту організації. В нашому статуті не було офіційної назви англійською мовою, та й юридична адреса давно не відповідає фактичній адресі.

Це викликає певні незручності, одного разу ми ледве не позбулись грошей, які надійшли на наш рахунок від британського фонду, оскільки в платіжному документі, що надійшов до банку, назва нашої організації була вказана англійською мовою. До того ж ще й податкова надіслала листа з певними питаннями до чистоти формулювання у статуті щодо видів діяльності організації.

Все це потребувало внесення змін до статуту, який з 1997 року не змінювався, оскільки ми все чекали, що внесемо уже всі зміни після ухвалення нового закону про громадські організації, який на наш погляд, мав бути ухваленим відразу після ухвалення Цивільного кодексу та закону про державну реєстрацію юридичних осіб.

Ці наші благі наміри нашоствхнулися знову на суперечливість українських законів та дивну позицію чи може кваліфікацію все тих же співробітників органів юстиції.

4. Як внести зміни до статутних документів простій українській громадській організації?

Оскільки ми вже мали свідоцтво про державну реєстрацію нашої організації, отримане у державного реєстратора, ми вирішили зробити

¹ Тепер щодня, але лише до обіду, тому ситуація не дуже змінилася.

всі кроки щодо внесення змін до статуту відповідно до чинного Цивільного кодексу, закону про державну реєстрацію та закону про об'єднання громадян.

Перед тим уважно вивчили закони, що мають відношення до нашої проблеми і трішки засмутилися – в цих законах повно плутанини та суперечностей.

Закон „Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб підприємців”		Закон „Про об'єднання громадян”
Стаття 8. Вимоги до оформлення документів, які подаються державному реєстратору	Стаття 29. Державна реєстрація змін до установчих документів юридичної особи	Стаття 15. Реєстрація об'єднань громадян
5. Установчі документи юридичної особи, а також зміни до них, викладаються письмово, прошиваються, пронумеровуються та підписуються засновниками (учасниками), якщо законом не встановлено інший порядок їх затвердження. Підписи засновників(учасників) на установчих документах повинні бути нотаріально посвідчені. У випадках, які передбачені законом, установчі документи повинні бути погоджені з відповідними органами державної влади.	1. Для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи засновники (учасники) або уповноважений ними орган чи особа повинні подати особисто (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) такі документи:	Для реєстрації об'єднання громадян його засновники подають заяву. До заяви додаються статут (положення), протокол установчого з'їзду (конференції) або загальних зборів, відомості про склад керівництва центральних статутних органів, дані про місцеві осередки, документи про сплату реєстраційного збору, крім випадків, коли громадська організація звільняється від сплати реєстраційного збору відповідно до законів України.
Внесення змін до установчих документів юридичної особи оформляється окремим додатком або викладенням установчих документів у новій редакції. На титульній сторінці додатка до установчих	заповнену реєстраційну картку на проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи; нотаріально посвідчену копію рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу, яким затверджено зміни до установчих документів;	Заява про реєстрацію розглядається в двомісячний строк з дня надходження документів. Зміни до статутних документів, зареєстрованих об'єднань громадян підлягають обов'язковій реєстрації.

документів юридичної особи робиться відмітка про те, що зазначені документи є невід'ємною частиною відповідних установчих документів.	оригінал установчих документів юридичної особи з відміткою про їх державну реєстрацію; два примірники змін до установчих документів юридичної особи та два примірники установчих документів у новій редакції, або два примірники установчих документів у новій редакції; документ, що підтверджує внесення реєстраційного збору за проведення державної реєстрації змін до установчих документів.	
---	---	--

Суперечність перша - „„погоджувати” чи „реєструвати”?”:

Закон „Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб підприємців” ч.5 статті 8 вимагає „погодження” установчих документів з відповідними органами державної влади. Для громадських організацій, такими органами фактично є органи юстиції. Але у статті 29 цього ж закону, де йде мова про внесення змін до установчих документів, про жодне погодження цих змін уже немає мови. А у статті 15 Закону „Про об'єднання громадян” йде мова про обов'язкову „**реєстрацію**” змін установчих документів. Постає питання, наскільки тотожними є терміни „погодження” та „реєстрація”?

Суперечність друга – „додаток до статуту чи нова редакція?”:

У статті 8 Закону „Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб підприємців” прямо передбачено, що зміни до статуту можуть бути оформлені, як додатком до статуту, так і новою редакцією статуту. І це зрозуміло. Адже, якщо йде мова про незначні зміни статуту, звичайно, краще зробити додаток, адже це дає змогу бачити хронологію змін і не потребує чергової біганини по різних державних фондах, аби зібрати на новій редакції статуту нові відмітки цих фондів. Поза тим, стаття 29 цього закону, вже жодної альтернативи не допускає – вимагається два примірники установчих документів у новій редакції.

Оскільки стаття 15 Закону „Про об'єднання громадян” взагалі нічого не говорить про порядок оформлення змін до статуту, та про кі-

лькість документів про зміни статуту, які подаються до органу юстиції, то тут починається самодіяльність посадовців управлінь юстиції, яка базується на своєму тлумаченні Положення про порядок легалізації об'єднань громадян, затверджене Постановою Уряду ще в 1993 році №140, адже в цьому Положенні є лише одна фраза, що стосується внесення змін до статуту громадської організації:

„12. Про зміни в статутних документах об'єднання громадян повідомляє в 5-денний термін реєструючий орган для внесення необхідних змін до Реєстру об'єднань громадян.”

Незважаючи на таку, видиму відразу плутанину, ми все-таки були змушені іти далі, адже зміни вносити все-одно необхідно.

Спроба перша – державний реєстратор

Ми провели збори Інституту ще 11 травня 2005 року, ухвалили зміни, оформили їх у вигляді додатку до статуту, як це і передбачає ст.8 закону про державну реєстрацію, оформили протокол засідання, нотаріально посвідчили підписи членів Інституту під протоколом та додатком змін до статуту і знову о 4-й ранку зайняли чергу до державного реєстратора.

Державний реєстратор М.Є. Хаустова уважно подивилася на наші документи і відмовилась їх прийняти по таким причинам:

- 1) Потрібно не додаток до статуту, а нова редакція статуту.
- 2) Потрібно погодження змін управлінням юстиції, яке реєструвало нашу організацію.

Врешті-решт після довгих дискусій, державний реєстратор погодилась взяти до реєстрації додаток, за умови, що його погодить управління юстиції.

Але ж, з Голосіївським управлінням юстиції у нас йде вже багаторічна тяганина щодо того, де мають бути статутні документи організації – в Голосіївському чи Печерському районі?

Спроба друга – управління юстиції

В Голосіївському управлінні юстиції, нашу ініціативу зустріли не дуже привітно.

Перше, що почув наш виконавчий директор від працівника управління, так це те, що ми не приймемо ваші документи, оскільки ваша юридична адреса не належить до Голосіївського району і ваших доку-

ментів у нас не повинно бути. Два тижні були витрачені на з'ясування ситуації, чи є наші документи в Голосіївському управлінні юстиції.

Зрештою виявилось, що наші документи все-таки у Голосіївському управлінні юстиції. Проте документи від нас не приймуть по новим причинам:

- 3) Додаток до статуту про внесення змін оформлено не вірно – на за тією формою, та ще й нотаріально посвідчені підписи!
- 4) Протокол засідання Ради Інституту оформлено невірно – знову ж не за тією формою, та ще й нотаріально посвідчені підписи!
- 5) Ну і взагалі, від ваших зборів пройшло вже понад 5-ти днів і тому ви порушили урядове Положення про легалізацію і ми вам відмовимо.

Аби мінімізувати теми для дискусій ми прийняли рішення зробити все так, як вимагатиме управління юстиції, просто ми все будемо фіксувати всі вимоги усіх чиновників для подальшого узагальнення і публікації, що і було зроблено.

Нижче ви можете бачити різницю.

Документ, що подавався в Голосіївське управління юстиції і був відхиленим	Документ відкоригований, відповідно до вимог управління юстиції
Протокол №1 Засідання Ради Інституту громадянського суспільства Від 11 травня 2005 року	Протокол №1 Засідання Ради Інституту громадянського суспільства Від 11 травня 2005 року
Присутні: Анатолій Ткачук Віктор Вовк Олександр Нечипоренко Євген Лапін Олександр Пісун Володимир Ткаченко	Присутні: Анатолій Ткачук Віктор Вовк Олександр Нечипоренко Євген Лапін Олександр Пісун Володимир Ткаченко Голова Ради: Анатолій Ткачук Секретар Ради: Олександр Нечипоренко
Слухали пропозицію Ткачука Анатолія про затвердження порядку денного зборів Ради Інституту громадянського суспільства.	Слухали пропозицію <u>Голови Ради</u> Ткачука Анатолія про затвердження порядку денного зборів Ради Інституту громадянського суспільства.
Ухвалили рішення про затвердження порядку денного – одноголосно.	ПОРЯДОК ДЕННИЙ: 1. Про внесення змін та доповнень до Статуту "Інституту Громадянського

Відповідно до порядку денного: Слухали пропозицію Голови Інституту громадянського суспільства Ткачука Ана-толія про внесення змін до Статуту: • в пункті 6 статті 1 слова: "Київ-6, вул. П. Лумумби, 4, к. 908" замінити словами: "01103 Україна, м. Київ, б. Дружби наро-дів, 22, к. 21"; • доповнити статтю 1 пунктом 7: "7. Назва організації: 1) українською мовою – Інститут грома-дянського суспільства; 2) англійською мовою – Civil Society Institute; 3) російською мовою – Институт граждан-ского общества" • пункт 8 статті 4 викласти у такій редак-ції: "готує проекти нормативно-правових актів в галузі місцевого самоврядування, громадянського суспільства, прав люди-ни, експертизи та громадське обговорення проектів у цих сферах, підготовлених іншими суб'єктами"; • пункт 3 статті 12 викласти у такій редак-ції: "надходжень, передбачених податко-вим законодавством для неприбуткових організацій, отримання яких не веде до втрати ознак неприбутковості"; • в пункті 4 статті 15 слова: "Київ-6, вул. П. Лумумби, 4, к. 908" замінити словами: "01103 Україна, м. Київ, б. Дружби наро-дів, 22, к. 21". Ухвалили рішення про внесення змін до Статуту – одноголосно. Анатолій Ткачук _____ Олександр Нечипоренко _____ Віктор Вовк _____ Євген Лапін _____ Олександр Піскун _____ Володимир Ткаченко _____	Суспільства" у редакції: "1. Пункт 6 статті 1 Статуту "Інституту Громадянського Суспільства": 6. місце-знаходження Інституту: Київ-6, вул. П. Лумумби, 4, к. 908 замінити на: 6. місце-знаходження Інституту: 01103 Україна, м. Київ, б. Дружби народів, 22, к. 21; 2. Доповнити статтю 1 Статуту "Інституту Громадянського Суспільства" пунктом 7 наступного змісту: "7. Назва організації: 1) українською мовою – Інститут грома-дянського суспільства; 2) англійською мовою – Civil Society Institute; 3) російською мовою – Институт граждан-ского общества" 3. Пункт 8 статті 4 Статуту "Інституту Громадянського Суспільства" викласти у такій редакції: "8. Готує проекти нормати-вно-правових актів в галузі місцевого са-моврядування, громадянського суспільст-ва, прав людини, експертизи та громадсь-ке обговорення проектів у цих сферах, підготовлених іншими суб'єктами"; 4. Підпункт 3 пункту 1 статті 12 Статуту "Інституту Громадянського Суспільства" викласти у такій редакції: "3) надходжень, передбачених податковим законодавством для неприбуткових організацій, отримання яких не веде до втрати ознак неприбутко-вості"; 5. Пункт 4 статті 15 Статуту "Інституту Громадянського Суспільства": 4. місце-знаходження Інституту: Київ-6, вул. П. Лумумби, 4, к. 908 замінити на: 4. місце-знаходження Інституту: 01103 Україна, м. Київ, б. Дружби народів, 22, к. 21." Ухвалили рішення про затвердження порядку денного – одноголосно.
Затверджено Радою Інституту від 11 травня 2005 р. А.Ф. Ткачук, Голова Інститу-	Відповідно до порядку денного: Слухали пропозицію Голови Ради Ткачука Анатолія про внесення змін до Статуту: 1. Пункт 6 статті 1 Статуту "Інституту

ту Додаток до статуту громадського об'єднання Інститут громадянського суспільства (код 24743711) Є невід'ємною частиною Статуту зареєстрованого Московською районною державною адміністрацією м. Києва 15 квітня 1997 року. • в пункті 6 статті 1 слова: "Київ-6, вул. П. Лумумби, 4, к. 908" замінити словами: "01103 Україна, м. Київ, б. Дружби народів, 22, к. 21"; • доповнити статтю 1 пунктом 7: "7. Назва організації: 1) українською мовою – Інститут громадянського суспільства; 2) англійською мовою – Civil Society Institute; 3) російською мовою – Институт гражданского общества" • пункт 8 статті 4 викласти у такій редакції: "готує проекти нормативно-правових актів в галузі місцевого самоврядування, громадянського суспільства, прав людини, експертизи та громадське обговорення проектів у цих сферах, підготовлених іншими суб'єктами"; • пункт 3 статті 12 викласти у такій редакції: "надходжень, передбачених податковим законодавством для неприбуткових організацій, отримання яких не веде до втрати ознак неприбутковості"; • в пункті 4 статті 15 слова: "Київ-6, вул. П. Лумумби, 4, к. 908" замінити словами: "01103 Україна, м. Київ, б. Дружби народів, 22, к. 21". Анатолій Ткачук _____ Олександр Нечипоренко _____ Віктор Вовк _____ Євген Лапін _____ Олександр Піскуп _____ Володимир Ткаченко _____	Громадянського Суспільства": 6. місце- знаходження Інституту: Київ-6, вул. П. Лумумби, 4, к. 908 замінити на: 6. місце- знаходження Інституту: 01103 Україна, м. Київ, б. Дружби народів, 22, к. 21; 2. Доповнити статтю 1 Статуту "Інституту Громадянського Суспільства" пунктом 7 наступного змісту: "7. Назва організації: 1) українською мовою – Інститут грома- дянського суспільства; 2) англійською мовою – Civil Society Institute; 3) російською мовою – Институт граждан- ского общества" 3. Пункт 8 статті 4 Статуту "Інституту Громадянського Суспільства" викласти у такій редакції: "8. Готує проекти нормати- вно-правових актів в галузі місцевого са- моврядування, громадянського суспільст- ва, прав людини, експертизи та громадсь- ке обговорення проектів у цих сферах, підготовлених іншими суб'єктами"; 4. Підпункт 3 пункту 1 статті 12 Статуту "Інституту Громадянського Суспільства" викласти у такій редакції: "3) надходжень, передбачених податковим законодавством для неприбуткових організацій, отримання яких не веде до втрати ознак неприбутко- вості"; 5. Пункт 4 статті 15 Статуту "Інституту Громадянського Суспільства": 4. місце- знаходження Інституту: Київ-6, вул. П. Лумумби, 4, к. 908 замінити на: 4. місце- знаходження Інституту: 01103 Україна, м. Київ, б. Дружби народів, 22, к. 21. Ухвалили рішення про внесення змін до Статуту – одногослосно. Голова Ради _____ Анатолій Ткачук _____ Секретар Ради _____ Олександр Нечипоренко _____
	"ЗАРЕЄСТРОВАНО" Голосіївське районне управління юстиції м. Києва

	Начальник управління _____ М.А. Назарчук "ЗАТВЕРДЖЕНО" Радою Інституту Протокол № 1 "_____" _____ 2005 р. від 11 травня 2005 р. Голова Інституту _____ А.Ф. Ткачук ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ до Статуту громадської організації "Інститут громадянського суспільства" 1. Пункт 6 статті 1 Статуту "Інституту Громадянського Суспільства": 6. місце-знаходження Інституту: Київ-6, вул. П. Лумумби, 4, к. 908 замінити на: 6. місце-знаходження Інституту: 01103 Україна, м. Київ, б. Дружби народів, 22, к. 21; 2. Доповнити статтю 1 Статуту "Інституту Громадянського Суспільства" пунктом 7 наступного змісту: "7. Назва організації: 1) українською мовою – Інститут громадянського суспільства; 2) англійською мовою – Civil Society Institute; 3) російською мовою – Институт гражданского общества" 3. Пункт 8 статті 4 Статуту "Інституту Громадянського Суспільства" викласти у такій редакції: "8. Готує проекти нормативно-правових актів в галузі місцевого самоврядування, громадянського суспільства, прав людини, експертизи та громадське обговорення проектів у цих сферах, підготовлених іншими суб'єктами"; 4. Підпункт 3 пункту 1 статті 12 Статуту "Інституту Громадянського Суспільства" викласти у такій редакції: "3) надходжень, передбачених податковим законодавством для неприбуткових організацій, отримання яких не веде до втрати ознак неприбутковості"; 5. Пункт 4 статті 15 Статуту "Інституту Громадянського Суспільства": 4. місце-знаходження Інституту: Київ-6, вул. П. Лумумби, 4, к. 908 замінити на: 4. місце-
--	--

	знаходження Інституту: 01103 Україна, м. Київ, б. Дружби народів, 22, к. 21. Київ 2005
--	---

Виникає тільки одне запитання, чому державний чиновник вважає, що має бути саме така форма документу, як вимагає він і ніяка інша форма бути не може? І взагалі, яким нормативно-правовим актом встановлено цю форму?

Цікаво, коли ж все-таки чиновник буде діяти за буквою та духом закону, в інтересах особи, а не за принципом „не важно где работать, лишь бы не работать”.

Аби упередити можливу відмову в погодженні документів за надуманими причинами і не займатись подальшим оскарженням цієї відмови у суді, враховуючи прихід до влади нових людей на верхівці владної піраміди, ми відразу написали два звернення з приводу проблеми наших документів: одне до Міністра юстиції pana Романа Зварича, інше до народного депутата України pana Юрія Ключковського.

Сумний досвід безпосереднього звертання до колишнього Міністра юстиції О. Лавриновича, без підкріплення цього звернення депутатським авторитетом закінчився банальною відпискою від того ж „начальника ЖЕКа”. Я переконаний, що незважаючи на обіцянку, дану мені особисто, вирішити питання по суті, міністр цього мого звернення і не бачив, а відповідно до бюрократичних правил, листа переслали в теж саме управління, на яке ми скаржились і вони дали нам чергову відписку.

На цей раз, завдяки зверненню і від народного депутата, ситуація зрушилась з мертвої точки і ми отримали з Міністерства нову відповідь.

Звернення до Міністра	Відповідь з міністерства	коментар
Неприбуткова громадська організація "Інститут Громадянського Суспільства", створена в 1997 році та зареєстрована в Московському районі м. Києва, юридична адреса: м. Київ, вул. Патріса Лумумби, буд. 4, кв. 908 (копія свідоцтва подається).	У Міністерстві юстиції України розглянуто Ваш лист щодо дій Голосіївського районного управління юстиції у м.Києві стосовно статутних документів громадського об'єднання "Інститут громадянського суспільства" і повідомляється. Міністерством юстиції України у зв'язку зі зверненням народного депутата України Ю.Б.Ключковського з	

	цього ж питання було здійснено перевірку фактів, за результатами якої встановлено наступне.	
Нині, після зміни адміністративно-територіального устрою міста Києва, діяльність Інституту Громадянського Суспільства здійснюється в Печерському районі м. Києва. Юридичною адресою Інституту Громадянського Суспільства залишилась попередня адреса, що підтверджується Свідомством про державну реєстрацію юридичної особи, виданим Печерською районною у місті Києві державною адміністрацією (копія Свідомства додається). Тобто, відповідно до нових територіальних меж районів міста Києва, юридичною та фактичною (01103 Україна, Київ, б. Дружби народів, 22, к. 21) адресами Інституту Громадянського Суспільства є Печерський район.	Громадське об'єднання "Інститут громадянського суспільства" (в подальшому – Організація) зареєстровано Московською районною державною адміністрацією м.Києва 15 квітня 1997 року, реєстраційний №76. Згідно акту прийому-передачі реєстраційна справа Організації була передана до Московського районного управління юстиції у м.Києві. У зв'язку з проведенням у м.Києві адміністративно-територіальної реформи (на виконання рішення Київради від 27 квітня 2001 року №280/1275 "Про межі нових адміністративних районів міста Києва) Московське районне управління юстиції у м.Києві було ліквідоване, а реєстраційна справа Організації, відповідно, була передана до Голосіївського районного управління юстиції у м.Києві як правонаступника Московського районного управління юстиції у м.Києві.	У відповіді підтверджується факт, що мав місце. Причому все це слово взято із відповідей Голосіївського управління юстиції.
Після зміни адміністративно-територіального устрою міста Києва всі документи щодо діяльності нашої організації були передані у відповідні державні органи Печерського району, окрім Статутних документів, які з невідомих причин передані і знаходяться в Голосіївському районному управлінні юстиції міста Києва. Наші письмові звернення – клопотання до Голосіївського районного управління	21 червня 2005 року до Голосіївського районного управління юстиції у м.Києві було подано заяву та пакет документів щодо реєстрації змін та доповнень до статуту Організації, зокрема, в частині зміни юридичної адреси (стара юридична адреса - м.Київ, вул. П. Лумумби, 4, к. 908; нова - м.Київ, бульвар Дружби народів, 22, к.21). Станом на 22 липня 2005 року відповідного рішення Голосіївським районним управлінням юстиції у м.Києві не винесено.	Прикро, але факт. Міністерство не помітило, що з часу виникнення проблеми пройшло вже майже 5 років, а Голосіївське управління нічого не зробило для вирішення питання. З відповіді складається враження, що інститут лише 21 червня вперше звернувся до управління юстиції і відразу до

юстиції міста Києва щодо передачі Статутних документів з Голосіївського до Печерського районного управління юстиції не були задоволені (копії листів, а також відповідей додаються).		Мінюсту, але ж це не так.
	Як впливає з положень статті 14 Закону України від 15.05.2003 року (Із змінами, внесеними згідно із Законами 2452-ІУ (2452-15) від 03.03.2005 р., №2454-ІУ (2454-15) від 03.03.2005 р.) "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців", передача реєстраційної справи здійснюється в разі, зокрема, зміни місцезнаходження юридичної особи, якщо нове місцезнаходження юридичної особи розташоване на території іншої адміністративно-територіальної одиниці. Передача реєстраційних справ державному реєстратору за новим місцезнаходженням юридичної особи у даному випадку здійснюється на підставі державної реєстрації відповідних змін до установчих документів юридичної особи протягом десяти робочих днів з дати державної реєстрації зміни місцезнаходження за описом.	Це дійсно відповідає закону і на цю обставину ми звертали увагу Голосіївського управління юстиції.
На ім'я Начальника Голосіївського районного управління юстиції була направлена заява про внесення змін до Статутних документів. Під час розмови з працівником Голосіївського районного управління юстиції отримали інформацію про те, що вищезгаданим управлінням буде направлено відмову у погодженні	Отже, вирішення порушеного питання по суті, а саме - передача за описом реєстраційної справи громадського об'єднання "Інститут громадянського суспільства" з Голосіївського районного управління юстиції у м.Києві до Печерського районного управління юстиції у м.Києві у зв'язку з відповідною зміною юридичної адреси Організації на територію Печерського району можлива після реєстрації Голосіївським районним управлін-	Дивний висновок: якщо юридична адреса до внесення змін знаходиться у Печерському районі, то це не підстава передати справи з Голосіївського, якщо ж змінити юридичну адресу з Печерського на Печерський район, то це є підставою

змін до Статутних документів громадського об'єднання "Інститут Громадянського Суспільства".	ням юстиції у м.Києві відповідних змін та доповнень до статуту громадського об'єднання "Інститут громадянського суспільства".	для передачі документів? Шкода, що у міністерстві так і не знайшли сміливості сказати, що попередні відмови Голосіївського управління юстиції були невмотивованими.
Враховуючи викладене вище, прошу Вас допомогти вирішити питання про погодження внесення змін до Статутних документів, а також про передачу всього пакету Статутних документів громадського об'єднання "Інститут Громадянського Суспільства" з Голосіївського районного управління юстиції до Печерського районного управління юстиції.	Водночас Київське міське управління юстиції повідомило Міністерство юстиції України про те, що Київським міським управлінням юстиції дано доручення начальнику Голосіївського районного управління юстиції у м.Києві вирішити по суті порушене питання.	Наразі цей абзац є найважливішим. Нарешті Голосіївське управління юстиції зареєструвало зміни до статуту і, можливо, навіть передасть реєстраційні документи у Печерський район, хоча це не факт.
Виконавчий директор Інституту громадянського суспільства Тарас Нечипоренко 06.07.05	Заступник Міністра Мармазов В. Є. 27.07.05	Ну і вперше на звернення до Мінюсту ми отримали відповідь з Мінюсту, а не з районного управління.

Але якщо ви думаєте, що на цьому наші взаємовідносини з управлінням юстиції були вичерпані, ви глибоко помиляєтесь.

Так Голосіївське управління юстиції зареєструвало подані зміни 29-го липня 2005 року, але видало на руки лише **один примірник** цих змін.

Державному ж реєстратору, відповідно до ст. 29 закону про державну реєстрацію, потрібно **два примірника** змін, причому оригіналів!

Спроба третя – знову державний реєстратор.

Отримавши на руки один примірник зареєстрованих управлінням юстиції змін до статуту, наш виконавчий директор поїхав до державного реєстратора, аби спробувати з'ясувати, як вийти з цієї ситуації.

Державний реєстратор М.Є. Хаустова, сказала, що їй потрібно два оригінали змін, тому вирішуйте питання в управлінні юстиції.

Спроба четверта – знову управління юстиції.

Знову до Голосіївського управління юстиції. Працівник управління сказав, що не може сам вирішити це питання і порадив отримати на це санкцію в Київському міському управлінні юстиції і дав телефон виконувачки обов'язків начальника управління Тонкович О.А.

Шкода, що розмова з цією панною не була записана. Державний чиновник сказала, що це наша проблема, що у законі про державну реєстрацію вимагається два оригінала погоджених змін. Юстиція цим законом не керується і не видасть більше ніж одного примірника, і взагалі на якій підставі ви до мене телефонуєте!

Мені довелося телефонувати до начальника департаменту легалізації об'єднань громадян Марченко Н.А. Від неї я також отримав таку саму відповідь: „Ми знаємо про цю проблему, але усім, навіть політичним партіям видаємо по одному примірнику погоджених документів. Подавайте державному реєстратору нотаріально посвідчену копію.” На мою ремарку, що державний реєстратор керується законом, де передбачено два оригінальних примірника, а чим керується Мінюст, видаючи лише один примірник, пані Марченко відповіла: „А Ви що отримуєте, два паспорти? Лише один.”

Коло замкнулось.

Звичайно, Мінюст зможе доводити, що вони видають лише один примірник тому, що в Положенні про легалізацію об'єднань громадян № 140 від 1993 року, при реєстрації організації в органах юстиції йде мова лише про один примірник. Але ж закон про державну реєстрацію ухвалено через 10 років після постанови уряду. Мало того, роль реєстрації в управлінні юстиції зовсім змінилась.

Раніше це була остаточна реєстрація, і отримуючи зареєстрований статут та свідоцтво про реєстрацію від управління юстиції громадська організація отримувала статус юридичної особи. Тепер же, реєстрація в управлінні юстиції є лише проміжною ланкою на шляху отримання статусу юридичної особи, тому порівняння статуту із паспортом тут є досить непереконливим.

Лише після державного реєстратора має залишитись **один оригінал** установчих документів у юридичної особи.

І на те й Міністерство юстиції, аби слідкувати за суперечностями між різними нормативно-правовими актами і швидко вживати заходів по їх ліквідації, адже саме Мінюст визнано головним органом виконавчої влади, до компетенції якого належить реєстрація підзаконних нормативних актів і саме Мінюст відповідає за підготовку законопроектів від уряду.

Спроба п'ята – знову державний реєстратор.

Я порадив нашому виконавчому директору звернутись до керівника державних реєстраторів у Печерському районі, аби остаточно з'ясувати позицію щодо можливості подання державному реєстратору замість двох оригіналів статуту: оригіналу та нотаріально-посвідченої копії.

Керівник підтвердив, що ця проблема йому відома і що вона навіть розглядалась у Держкомітеті, де рекомендовано розв'язувати її саме через подання посвідченої копії. Ми зробили нотаріально-посвідчені копії змін до статуту і знову спробували подати їх до державного реєстратора.

Спроба шоста – державний реєстратор

Ніч на 31 серпня 2005 року. Наш виконавчий директор перший на черзі і сам фіксує список черги. Державний реєстратор взяла усі підготовлені документи, у тому числі нотаріально посвідчену копію погоджених управлінням Мінюсту змін до статуту.

Оскільки документи прийняті, напевне протягом найближчих п'яти днів ми отримаємо уже нове свідоцтво про державну реєстрацію з новою юридичною адресою та статут із відповідними змінами.

Висновки:

- 1) Нинішнє українське законодавство, що регулює питання реєстрації громадських організацій є вкрай суперечливим та дискримінаційним для громадських організацій.
- 2) Міністерство юстиції України не здійснило жодних кроків для приведення у відповідність із новим Законом „Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців” Постанов Кабінету Міністрів, що регулюють порядок реєстрації громадських та благодійних організацій.

- 3) Відношення працівників органів юстиції до потреб та проблем громадських організацій, які виникають при реєстрації у зв'язку з прогалинами в законодавстві є вкрай упередженим і далеким від партнерства, вимоги до документів, що подаються на розгляд в органи юстиції громадськими організаціями є часто необґрунтованими і такими, що не мають під собою нормативного підґрунтя.
- 4) Практика реєстрації громадських організацій різними територіальними органами Міністерства юстиції в залежності від статусу організації є невиправданою, а встановлення за однакову адміністративну дію – реєстрацію, різних сум реєстраційного збору є алогічною.
- 5) Для комплексного вирішення проблем державної реєстрації громадських організацій необхідно:
- 6) терміново внести зміни до Постанов КМУ, що визначають порядок реєстрації громадських та благодійних організацій та встановлюють розміри реєстраційного збору;
- 7) Міністерству юстиції України зобов'язати працівників територіальних органів юстиції допомагати засновникам громадських організацій при проходженні реєстрації в органах юстиції та не висувати, не передбачених законодавством вимог до документів, що подаються на реєстрацію.
- 8) ухвалити новий рамковий закон „Про непідприємницькі організації” в якому визначити нормативні приписи, спільні для всіх видів непідприємницьких організацій;
- 9) з усіх законів, що регулюють різні види непідприємницьких організацій, вилучити всі статті, що стосуються реєстрації таких організацій та внести відповідні зміни до Закону „Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців”;
- 10) гармонізувати норми різних статей закону „Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців”, що стосуються вимог для внесення змін до установчих документів між собою;

Звичайно, сподіватися на досить швидке вирішення породжених недосконалим законодавством і хибною практикою його застосування проблем організацій громадянського суспільства марно. У законодавців, політиків багато інших пріоритетів, хоча саме громадянське суспі-

льство стало гарантом недопущення підміни виборів маніпулюванням в кінці 2004 року.

Проте початковий діалог, який намітився сьогодні між органами виконавчої влади та громадянським суспільством може стати доброю основою створення в Україні, найкращого в Європі, правового регулювання організацій громадянського суспільства.

01.09.05

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Адміністративна реформа у Києві і її наслідки для Інституту громадянського суспільства.	4
2. Хочемо, але не можемо!	6
3. Дeregуляція крокує Україною!.....	11
4. Як внести зміни до статутних документів простій українській громадській організації?	12
Висновки.....	25

ТОВ “ІКЦ Леста”

Підписано до друку з оригінал-макету 05.09.2005.
Формат 60х84/16. Гарнітура Times. Папір офсетний.
Умовн.-друк. арк 1.63. Обл.-вид.арк. 1.3. Тираж 100 прим.
